HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

8 mai 2008 *

În cauza C-14/07,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolelor 68 CE și 234 CE de Bundesgerichtshof (Germania), prin Decizia din 21 decembrie 2006, primită de Curte la 22 ianuarie 2007, în procedura

Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR

împotriva

Industrie- und Handelskammer Berlin,

cu participarea:

Nicholas Grimshaw & Partners Ltd,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas (raportor), președinte de cameră, domnii U. Lõhmus și J. Klučka, doamna P. Lindh și domnul A. Arabadjiev, judecători,

* Limba de procedură: germana.

avocat general: doamna V. Trstenjak,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 octombrie 2007,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR, de N. Tretter, Rechtsanwalt;

— pentru Industrie- und Handelskammer Berlin, de H. Raeschke-Kessler, Rechtsanwalt;

— pentru Nicholas Grimshaw & Partners Ltd, de P.-A. Brand și U. Karpenstein, Rechtsanwälte;

— pentru guvernul ceh, de domnul T. Boček, în calitate de agent;

— pentru guvernul francez, de domnul G. de Bergues și de doamna A.-L. During, în calitate de agenți;

— pentru guvernul italian, de domnul I. M. Braguglia, în calitate de agent, asistat de doamna W. Ferrante, avvocato dello Stato;

— pentru guvernul slovac, de domnul J. Čorba, în calitate de agent;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de domnul W. Bogensberger și ulterior de doamnele A.-M. Rouchaud-Joët și S. Grünheid, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 29 noiembrie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 8 din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială (JO L 160, p. 37, Ediție specială, 19/vol.1, p. 161).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Industrie- und Handelskammer Berlin (denumită în continuare „IHK Berlin"), pe de o parte, și biroul de arhitectură Nicholas Grimshaw & Partners Ltd (denumit în continuare „biroul Grimshaw"), societate de drept englez, pe de altă parte, privind o cerere de daune-interese pentru un defect de concepere a unui imobil, această ultimă societate solicitând introducerea în cauză a Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR (denumită în continuare „biroul Weiss"), cu sediul în Aachen.

Cadrul juridic

Dreptul comunitar și internațional

3 Considerentele (8) și (10) ale Regulamentului nr.1348/2000 sunt formulate după cum urmează:

„(8) Pentru a asigura eficiența prezentului regulament, posibilitatea de a refuza notificarea sau comunicarea actelor se limitează la situații excepționale.

[…]

(10) În vederea protejării intereselor destinatarului, este necesar ca notificarea sau comunicarea să se realizeze în limba oficială sau într-una din limbile oficiale ale locului unde aceasta va fi efectuată sau într-o altă limbă din statul membru de origine pe care destinatarul să o înțeleagă.”

4 Articolul 4 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Actele judiciare sunt transmise direct și în termenul cel mai scurt între autoritățile desemnate în conformitate cu articolul 2.”

5 Articolul 5 din regulamentul menționat, intitulat „Traducerea actelor”, prevede:

„(1) Solicitantul este informat de către autoritatea de origine căreia acesta îi înaintează actul în vederea transmiterii că destinatarul poate refuza să îl accepte, dacă nu este redactat într-una din limbile prevăzute la articolul 8.

(2) Solicitantul suportă toate cheltuielile pentru traducere efectuate înainte de transmiterea actului, fără a aduce atingere unei eventuale decizii adoptate ulterior de instanță sau de autoritatea competentă cu privire la sarcina suportării acestor cheltuieli.”

6 Articolul 8 din Regulamentul nr. 1348/2000, intitulat „Refuzul primirii unui act”, prevede:

„(1) Autoritatea de destinație informează destinatarul că poate să refuze să primească actul de notificat sau de comunicat dacă acesta este întocmit într-o altă limbă decât una din următoarele:

(a) limba oficială a statului membru de destinație sau, dacă există mai multe limbi oficiale în acest stat, limba oficială sau una din limbile oficiale din locul unde urmează să fie efectuată notificarea sau comunicarea

ori

(b) o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege.

(2) Atunci când autoritatea de destinație este informată că destinatarul refuză să accepte actul în conformitate cu alineatul (1), aceasta informează imediat autoritatea de origine prin intermediul certificatului menționat la articolul 10 și returnează cererea și documentele a căror traducere este solicitată."

7 Articolul 19 alineatul (1) din același regulament prevede:

„Atunci când o cerere introductivă de instanță sau un act echivalent a trebuit să fie transmis într-un alt stat membru în vederea notificării sau comunicării în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament și când pârâtul nu s-a înfățișat la audiere, pronunțarea hotărârii se suspendă până când se stabilește dacă:

(a) actul a fost notificat sau comunicat conform formelor prevăzute de legislația statului membru de destinație pentru notificarea sau comunicarea actelor întocmite în acest stat și care sunt destinate persoanelor care se află pe teritoriul său;

(b) actul a fost în fapt remis pârâtului sau la reședința acestuia în alt mod prevăzut prin prezentul regulament;

precum și dacă, în fiecare din aceste situații, fie notificarea sau comunicarea, fie remiterea au avut loc în timp util pentru ca pârâtul să își poată pregăti apărarea".

8 Celelalte alineate ale articolului 19 din Regulamentul nr. 1348/2000 reglementează cazuri speciale când pârâtul nu se înfățișează la ședință.

9 Articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) este formulat după cum urmează:

„(1) Dacă pârâtul domiciliat pe teritoriul unui stat membru este acționat în justiție înaintea unei instanțe dintr-un alt stat membru și nu se înfățișează în fața acesteia, instanța se declară, din oficiu, necompetentă în cazul în care competența sa nu rezultă din dispozițiile prezentului regulament.

(2) Instanța este obligată să suspende acțiunea până când se constată că pârâtul a putut primi actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent în timp util pentru pregătirea apărării sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest sens.

(3) Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 [...] se aplică în locul dispozițiilor alineatului (2) dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a trebuit să fie transmis dintr-un stat membru către un altul în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament.

(4) În cazul în care nu se aplică dispozițiile din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000, se aplică articolul 15 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a trebuit să fie transmis în conformitate cu dispozițiile acestei convenții”.

10 Pe de altă parte, articolul 34 punctul 2 din Regulamentul nr. 44/2001 prevede că o hotărâre pronunțată într-un stat membru nu este recunoscută într-un alt stat membru „dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost comunicat sau notificat pârâtului care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră care să îi permită acestuia să își pregătească apărarea, dacă [a se citi „cu excepția cazului în care”] pârâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă”.

11 Asemenea dispoziții sunt totodată conținute de Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată prin Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (JO L 304, p. 1 și – text modificat – p. 77), prin Convenția din 25 octombrie 1982 privind aderarea Republicii Elene (JO L 388, p. 1), prin Convenția din 26 mai 1989 privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze (JO L 285, p. 1) și prin Convenția din 29 noiembrie 1996 privind aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei (JO 1997, C 15, p. 1, denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”).

12 Articolul 20 din această convenție se referă la judecarea în lipsă.

13 Articolul 27 punctul 2 din convenția menționată prevede:

„Hotărârile nu sunt recunoscute:

[…]

(2) în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent nu a fost notificat sau comunicat conform cerințelor legale și în timp util pârâtului care nu s-a prezentat și astfel încât acesta să își poată pregăti apărarea

[…]" [traducere neoficială]

14 Articolul 5 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (denumită în continuare „Convenția de la Haga din 1965") prevede:

„Autoritatea centrală a statului solicitat îndeplinește sau transmite spre îndeplinire actul:

a) fie potrivit modalităților prevăzute de legislația statului solicitat pentru notificarea sau comunicarea actelor întocmite în această țară și care sunt destinate persoanelor care se află pe teritoriul său;

b) fie potrivit modalității speciale cerute de solicitant, cu condiția ca aceasta să nu contravină legii statului solicitat.

[…]

Dacă actul trebuie să fie notificat sau comunicat conform alineatului 1, autoritatea centrală poate solicita ca actul să fie redactat ori tradus în limba sau în una dintre limbile oficiale ale țării sale”.

15 Articolul 15 primul paragraf din această convenție prevede:

„Dacă un act de sesizare a instanței sau un act echivalent a trebuit să fie transmis în străinătate în vederea notificării ori comunicării, potrivit dispozițiilor prezentei convenții, și când pârâtul nu se prezintă, judecătorul nu se va pronunța până când nu se stabilește că:

a) actul a fost notificat sau comunicat potrivit formelor prevăzute de legislația statului solicitat pentru notificarea ori comunicarea de acte întocmite în această țară și care sunt destinate persoanelor care se află pe teritoriul său sau

b) actul a fost înmânat efectiv pârâtului ori la locuința acestuia, conform unei alte proceduri prevăzute de prezenta convenție

și că, în fiecare dintre aceste cazuri, fie notificarea sau comunicarea, fie înmânarea a avut loc în timp util pentru ca pârâtul să se poată apăra”.

16 Articolul 20 primul paragraf litera (b) din Convenția de la Haga din 1965 menționează că prezenta convenție nu se opune ca statele contractante să convină pentru a deroga, printre altele, de la prevederile articolului 5 al treilea paragraf în ceea ce privește folosirea limbilor.

Dreptul național

17 Actul de sesizare a instanței este definit la articolul 253 din Codul de procedură civilă („Zivilprozessordnung"). Această dispoziție este formulată după cum urmează:

„(1) Acțiunea este formulată prin comunicarea unui memoriu (cerere introductivă).

(2) Cererea introductivă trebuie să conțină:

1. indicarea părților și a instanței

2. indicarea exactă a obiectului și a temeiului dreptului pretins, precum și concluzii precise.

(3) În plus, în cererea introductivă trebuie să se indice, atunci când stabilirea instanței competente depinde de acest fapt, valoarea obiectului litigiului, cu excepția cazului în care acesta constă într-o sumă determinată, și trebuie să se precizeze dacă există motive care împiedică judecarea cauzei de către un judecător unic.

(4) Pe de altă parte, dispozițiile generale cu privire la memoriile preparatorii sunt aplicabile și cererii introductive".

18 Articolul 131 din Codul de procedură civilă este intitulat „Înscrisuri anexate” și este formulat după cum urmează:

„(1) Înscrisurile deținute de parte, la care se face trimitere în memoriul preparatoriu, trebuie anexate la acest memoriu, în original sau în copie.

(2) Dacă sunt avute în vedere numai fragmente izolate dintr-un înscris, este suficient să se anexeze un extras care conține pasajul introductiv al înscrisului, care se referă la cauză, scop, dată și semnătură.

(3) Dacă partea adversă cunoaște deja aceste înscrisuri sau dacă acestea sunt voluminoase, este suficient să se indice înscrisurile în mod clar și să îi fie oferite spre consultare”.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

19 IHK Berlin pretinde de la biroul Grimshaw, în temeiul unui contract de arhitect, daune-interese pentru repararea unui defect de proiectare. În contractul în cauză, biroul Grimshaw se obligase să presteze servicii de proiectare pentru un proiect imobiliar la Berlin.

20 La punctul 3.2.6 din contractul de arhitect, părțile au convenit:

„Prestațiile sunt furnizate în limba germană. Corespondența între [IHK Berlin] și [biroul Grimshaw] și autoritățile și instituțiile publice trebuie redactată în limba germană.”

21 Din dosarul de la Curte, acest lucru fiind confirmat și în ședință, rezultă că acest contract era supus dreptului german (punctul 10.4 din contract) și că, în caz de litigiu, instanțele competente erau cele din Berlin (punctul 10.2 din contract).

22 Biroul Grimshaw a solicitat introducerea în cauză a biroului Weiss.

23 În cererea introductivă formulată de IHK Berlin, care face parte din dosarul de la Curte, sunt citate diferite probe invocate în susținerea motivelor. Aceste înscrisuri justificative sunt anexate la cererea introductivă, într-un dosar care conține aproximativ 150 de pagini.

24 După cum susține instanța de trimitere, pe de altă parte, conținutul acestora este reprodus parțial în cererea introductivă. Anexele menționate conțin contractul de arhitect încheiat între părți, un act adițional la acest contract, precum și proiectul acestuia, un extras din lista de prestații, numeroase înscrisuri sau extrase din înscrisuri, cum ar fi rapoarte tehnice sau documente de decontare, precum și mai multe scrisori, inclusiv de la biroul Grimshaw, care se referă la corespondența purtată cu întreprinderile însărcinate să constate și să repare defectele în discuție în acțiunea principală.

25 După ce biroul Grimshaw a refuzat inițial primirea cererii introductive din cauza lipsei unei traduceri în engleză, i-au fost remise la Londra, la 23 mai 2003, o versiune în engleză a acestei cereri introductive și anexele în germană, netraduse.

26 Prin memoriul din 13 iunie 2003, biroul Grimshaw a invocat neregularitatea notificării pentru motivul că anexele nu fuseseră traduse în engleză. Din această cauză, a refuzat primirea cererii introductive, invocând articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000, și consideră că respectiva cerere introductivă nu a fost comunicată conform cerințelor legale. Biroul Grimshaw ridică excepția prescripției.

27 Landgericht Berlin a constatat că cererea introductivă a fost notificată conform cerințelor legale la 23 mai 2003. Apelul formulat de biroul Grimshaw a fost respins de către Kammergericht Berlin. Biroul Weiss a formulat recurs în fața Bundesgerichtshof împotriva hotărârii pronunțate în apel.

28 Instanța de trimitere arată că, potrivit Codului de procedură german, o cerere introductivă care face referire la anexele ei formează un tot cu acestea și că pârâtul trebuie să dispună de toate elementele invocate de reclamant, care îi sunt necesare în apărare. Prin urmare, nu este posibilă aprecierea validității comunicării unei cereri introductive independent de comunicarea anexelor, sub pretextul că informațiile esențiale ar reieși deja din cererea introductivă și că dreptul de a fi ascultat ar fi garantat datorită faptului că, în ceea ce privește conținutul anexelor, pârâtul se poate încă apăra suficient în cursul procedurii.

29 Ar fi permisă o excepție de la acest principiu atunci când necesitățile de informare ale pârâtului nu ar fi afectate în mod semnificativ, de exemplu pentru că o anexă neatașată la cererea introductivă a fost trimisă aproape concomitent cu introducerea acțiunii sau pentru că pârâtul cunoștea deja înscrisurile, înainte de formularea acțiunii.

30 Instanța de trimitere subliniază că în speță nu toate înscrisurile erau cunoscute de biroul Grimshaw, în special cele privind constatarea și repararea defectelor, precum și costurile aferente. Astfel de înscrisuri nu pot fi considerate detalii nesemnificative din moment ce decizia de a depune un memoriu în apărare poate depinde de aprecierea cu privire la acestea.

31 Instanța de trimitere se întreabă dacă biroul Grimshaw a refuzat în mod întemeiat cererea introductivă. Instanța precizează că niciunul dintre organele acestui birou abilitate să îl reprezinte nu cunoaște limba germană.

32 În opinia Bundesgerichtshof, articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 poate fi interpretat în sensul că nu ar fi posibil să se refuze o comunicare pentru motivul că anexele nu sunt traduse.

33 Într-adevăr, această dispoziție nu face referire la refuzul primirii anexelor. Pe de altă parte, în formularul tip prevăzut de acest regulament, în temeiul articolului 4 alineatul (3) prima teză, pentru cererile de notificare în statele membre ale Uniunii Europene nu se solicită indicații cu privire la natura și la limba înscrisului decât în ceea ce privește actul de notificat (punctele 6.1 și 6.3), dar nu în ceea ce privește anexele, cu privire la care se solicită numai să se menționeze numărul (punctul 6.4).

34 În cazul în care ar fi posibilă refuzarea comunicării pentru simplul motiv că anexele nu sunt traduse, instanța de trimitere susține că, în opinia sa, contractul în care reclamantul și pârâtul prevăd că limba de corespondență este germana nu este suficient pentru a înlătura dreptul pârâtului de a refuza primirea în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000.

35 Într-adevăr, această clauză nu ar avea semnificația că pârâtul înțelege această limbă în sensul acestui regulament. Cu toate acestea, după cum precizează instanța de trimitere, doctrina nu ar fi unitară, anumiți autori estimând că o clauză de utilizare a unei limbi în raporturile contractuale poate constitui o prezumție de cunoaștere a acestei limbi în sensul acestui regulament.

36 În sfârșit, și în cazul în care printr-o clauză contractuală nu s-ar putea prezuma cunoașterea limbii în discuție, instanța de trimitere se întreabă dacă este posibil, în toate cazurile, să se refuze comunicarea unei cereri introductive ale cărei anexe nu sunt traduse sau dacă există excepții, de exemplu atunci când pârâtul dispune deja de o traducere a anexelor sau atunci când conținutul anexei este reprodus în mod literal în cererea introductivă tradusă.

37 Situația ar putea fi aceeași și atunci când înscrisurile din anexă sunt redactate în limba aleasă în mod valabil de părți în cadrul unui contract. Instanța de trimitere evocă ipoteza persoanelor aflate în situație de inferioritate, care, eventual, ar trebui protejate, cum ar fi consumatorii frontalieri care ar fi acceptat, prin contract, ca limba de corespondență să fie limba furnizorului.

38 Cu toate acestea, instanța de trimitere subliniază că, în acțiunea principală, biroul Grimshaw a încheiat contractul în cadrul activității sale profesionale. Instanța nu deosebește nicio necesitate specială de protejare a acestui birou și, așadar, nu vede nicio necesitate de a-i recunoaște dreptul de a refuza primirea.

39 În aceste condiții, Bundesgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 […] trebuie interpretat în sensul că destinatarul nu are dreptul de a refuza primirea atunci când

numai anexele unui act de comunicat nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:

Articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că se consideră că destinatarul «înțelege» limba unui stat membru de origine în sensul acestui regulament atunci când a convenit într-un contract încheiat cu reclamantul în cadrul activității sale profesionale că limba de corespondență este limba statului membru de origine?

3) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare:

Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul, indiferent de situație, nu poate să invoce această dispoziție pentru a refuza primirea unor anexe la un act care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege atunci când, în cadrul activității sale profesionale, încheie un contract în care se stabilește că limba de corespondență este limba statului membru de origine și atunci când anexele, pe de o parte, se referă la corespondența menționată și, pe de altă parte, sunt redactate în limba convenită?"

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

40 Prin intermediul primei întrebări preliminare, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act de notificat sau de comunicat nu are dreptul de a refuza primirea acestuia atunci când numai anexele acestui act nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege.

41 Cu titlu introductiv, trebuie să se sublinieze că Regulamentul nr. 1348/2000 se aplică actelor de notificat sau de comunicat care pot fi de natură foarte diferită, după cum este vorba despre acte judiciare sau extrajudiciare și, în primul caz, după cum este vorba despre un act de sesizare a instanței, de o hotărâre judecătorească, de o măsură de executare sau de orice alt act. Întrebarea adresată Curții se referă la un act de sesizare a instanței.

42 Întrucât rolul și importanța anexelor la un act de notificat sau de comunicat pot fi diferite potrivit naturii acestui act, raționamentul și răspunsurile din prezenta hotărâre trebuie să fie limitate numai la actul de sesizare a instanței.

43 În această privință, din observațiile prezentate la Curte rezultă că numărul și natura înscrisurilor care trebuie anexate la un act de sesizare a instanței variază considerabil în funcție de ordinea juridică. Într-adevăr, în unele sisteme juridice, un astfel de act nu trebuie să conțină decât obiectul și expunerea motivelor de fapt și de drept ale

cererii, înscrisurile justificative fiind comunicate separat, în timp ce în alte sisteme juridice, cum ar fi dreptul german, anexele trebuie comunicate în același timp cu cererea introductivă și fac parte din aceasta.

44 Trebuie să se constate că articolul 8 din Regulamentul nr. 1348/2000 nu menționează anexele la un act de notificat sau de comunicat. Cu toate acestea, mențiunea „documentele a căror traducere este solicitată", care figurează la alineatul (2) al acestui articol, lasă să se înțeleagă că un act poate fi compus din mai multe înscrisuri.

45 În lipsa unor indicații utile în textul articolului 8 din Regulamentul nr. 1348/2000, această dispoziție trebuie interpretată în lumina obiectivelor sale și a contextului în care apare și, mai pe larg, în lumina obiectivelor și a contextului Regulamentului nr. 1348/2000 în sine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 septembrie 2000, Linster, C-287/98, Rec., p. I-6917, punctul 43).

46 După cum rezultă din considerentul (2), Regulamentul nr. 1348/2000 are drept obiective să îmbunătățească și să accelereze transmiterea actelor. Aceste obiective sunt reluate la considerentele (6) și (8). Astfel, acesta din urmă indică faptul că „[p]entru a asigura eficiența prezentului regulament, posibilitatea de a refuza notificarea sau comunicarea actelor se limitează la situații excepționale". Articolul 4 alineatul (1) din acest regulament prevede, pe de altă parte, că actele judiciare sunt transmise în termenul cel mai scurt.

47 Totuși, aceste obiective nu pot fi atinse prin subminarea, în orice mod, a dreptului la apărare (a se vedea, prin analogie, în ceea ce privește Regulamentul nr. 44/2001, Hotărârea din 14 decembrie 2006, ASML, C-283/05, Rec., p. I-12041, punctul 24). Într-adevăr, aceste drepturi, care decurg din dreptul la un proces echitabil consacrat la articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO"), constituie un drept fundamental care face parte dintre principiile generale de drept a căror respectare este asigurată de către Curte (a se vedea în special Hotărârea ASML, citată anterior, punctul 26).

48 Astfel, este necesar să se facă eforturi pentru a se concilia obiectivele eficienței și celerității transmiterii actelor de procedură, necesare unei bune administrări a justiției, cu obiectivul protecției dreptului la apărare, în special în interpretarea articolului 8 din Regulamentul nr. 1348/2000 și, mai precis, a noțiunii de act de notificat sau de comunicat atunci când acesta este un act de sesizare a instanței, pentru a se putea determina dacă un astfel de act poate cuprinde anexe formate din înscrisuri justificative.

49 Cu toate acestea, se impune constatarea că aceste obiective ale Regulamentului nr. 1348/2000 nu permit, în mod singular, să se interpreteze noțiunea de act de sesizare a instanței, în cadrul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000, pentru a se determina dacă un astfel de act poate sau trebuie să conțină anexe. Ele nu permit nici să se stabilească dacă traducerea unui act de sesizare a instanței este un element esențial al dreptului la apărare al pârâtului, ceea ce ar putea clarifica domeniul de aplicare al obligației de traducere avută în vedere la articolul 8 din acest regulament.

50 Interpretarea Regulamentului nr. 1348/2000 nu poate fi însă disociată de contextul evolutiv în domeniul cooperării judiciare în materie civilă în care se înscrie acest regulament și, mai precis, al Regulamentului nr. 44/2001, care, la articolul 26 alineatele (3) și (4) face referire în mod expres la Regulamentul nr. 1348/2000.

51 Într-adevăr, dispoziții diferite impun instanței, înainte de pronunțarea unei hotărâri într-o cauză judecată în lipsă sau a recunoașterii unei hotărâri judecătorești, să verifice dacă prin modalitățile de notificare a unui act de sesizare a instanței a fost respectat dreptul la apărare [a se vedea în special, în ceea ce privește judecarea în lipsă, articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000, articolul 26 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 și articolul 20 al doilea paragraf din Convenția de la Bruxelles; în ceea ce privește recunoașterea hotărârilor, a se vedea în special articolul 34 punctul 2 din Regulamentul nr. 44/2001 și articolul 27 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles].

52 Înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1348/2000, notificările transfrontaliere între statele membre se efectuau conform Convenției de la Haga din 1965, la care fac trimitere articolul 26 alineatul (4) din Regulamentul nr. 44/2001 și articolul 20 al treilea paragraf din Convenția de la Bruxelles, sau conform acordurilor bilaterale încheiate între state membre. Or, Convenția de la Haga și majoritatea acestor acorduri nu prevăd o obligație generală de traducere a tuturor actelor de notificat sau de comunicat, astfel încât instanțele naționale au considerat că dreptul la apărare este protejat suficient atunci când destinatarul unui act de notificat sau de comunicat a dispus de un termen care îi permitea să traducă acest act și să își organizeze apărarea.

53 Pe de altă parte, Regulamentul nr. 1348/2000 în sine nu precizează dacă dreptul de a refuza un act în lipsa traducerii există și în cazul unei notificări sau al unei comunicări prin poștă, efectuată în conformitate cu articolul 14 din regulamentul menționat. Pentru interpretarea acestei ultime dispoziții, trebuie să se examineze nota explicativă privind convenția privind notificarea și comunicarea în statele membre ale Uniunii Europene a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială, întocmită prin actul Consiliului Uniunii Europene din 26 mai 1997 (JO C 261, p. 1, denumită în continuare „Convenția din 1997", notă explicativă, p. 26) în temeiul articolului K.3 din Tratatul UE, al cărui text a fost o sursă de inspirație pentru Regulamentul nr. 1348/2000 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 noiembrie 2005, Leffler, C-443/03, Rec., p. I-9611, punctul 47).

54 În comentariul la articolul 14 al doilea paragraf din Convenția din 1997, referitor la notificarea sau la comunicarea prin poștă, se precizează:

„Acest articol stabilește principiul admiterii notificării sau a comunicării prin corespondență.

Cu toate acestea, statele membre pot preciza condițiile menite să aducă garanții destinatarilor care își au reședința pe teritoriul lor, condiții în care poate fi efectuată notificarea sau comunicarea prin corespondență, față de aceștia. De exemplu, s-ar putea cere o trimitere prin scrisoare recomandată sau aplicarea normelor din convenția privind traducerea actelor". [traducere neoficială]

55 În mod greșit sau pe bună dreptate, anumite state membre au interpretat articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 în sensul că nu se cere traducerea actului în cazul notificării sau al comunicării prin poștă și au considerat necesar să precizeze, în conformitate cu posibilitatea prevăzută la articolul 14 alineatul (2) din acest regulament, că se opun notificării sau comunicării actelor judiciare neînsoțite de traducere [a se vedea în această privință Informațiile comunicate de statele membre în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul nr. 1348/2000 (JO 2001, C 151, p. 4) și Prima actualizare a informațiilor comunicate de statele membre (JO 2001, C 202, p. 10)].

56 Din examinarea dispozițiilor Convenției de la Haga din 1965, ale Convenției de la Bruxelles și ale Convenției din 1997 și, respectiv, ale Regulamentului nr. 1348/2000 și ale Regulamentului nr. 44/2001, precum și ale informațiilor comunicate de statele membre în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1348/2000 rezultă că, în materiile vizate de aceste dispoziții, traducerea unui act de sesizare a instanței realizată prin grija reclamantului nu este considerată, nici de legiuitorul comunitar și nici de statele membre, un element indispensabil pentru exercitarea dreptului la apărare al pârâtului, întrucât acesta trebuie doar să dispună de termenul suficient care să îi permită să traducă actul și să își organizeze apărarea.

57 O astfel de alegere a legiuitorului comunitar și a statelor membre nu este contrară protecției drepturilor fundamentale, astfel cum rezultă din CEDO. Într-adevăr, articolul 6 alineatul 3 litera a) din această convenție, potrivit căruia orice acuzat are, în special, dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o

înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și a cauzei acuzației aduse împotriva sa, nu este aplicabil decât în materie penală. Nicio dispoziție din CEDO nu impune traducerea unui act de sesizare a instanței în materie civilă și comercială.

58 În consecință, dacă legiuitorul comunitar a ales, prin articolul 8 din Regulamentul nr. 1348/2000, să permită destinatarului unui act să îl refuze dacă acesta nu este tradus într-o limbă oficială a statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege, a făcut acest lucru în principal pentru a stabili în mod uniform cine trebuie să asigure traducerea unui astfel de act și să suporte acest cost în stadiul comunicării sau al notificării actului.

59 Întrucât examinarea dreptului internațional și a dreptului comunitar în ceea ce privește domeniul de aplicare al principiului protecției dreptului la apărare și, în special, necesitatea traducerii unui act de sesizare a instanței au permis să se precizeze finalitatea articolului 8 din Regulamentul nr. 1348/2000, trebuie să se stabilească, prin raportare la aceasta, întinderea noțiunii de act de notificat sau de comunicat în sensul acestui articol 8 atunci când actul este un act de sesizare a instanței și dacă un astfel de act poate sau trebuie să conțină anexe formate din înscrisuri justificative.

60 Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie să primească o interpretare autonomă pentru a face posibilă aplicarea sa uniformă (Hotărârea Leffler, citată anterior, punctele 45 și 46). Același lucru este valabil pentru Regulamentul nr. 44/2001 și, în special, pentru noțiunea „act de sesizare a instanței” în sensul articolului 26 și al articolului 34 punctul 2 din acest regulament, precum și al dispozițiilor echivalente din Convenția de la Bruxelles.

61 Pronunțându-se asupra interpretării articolului 27 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles privind recunoașterea hotărârilor, Curtea a definit noțiunea de act de

sesizare a instanței sau de act echivalent în sensul acestei dispoziții drept actul sau actele a căror notificare sau comunicare către pârât, efectuată conform cerințelor legale și în timp util, dă posibilitatea acestuia să își invoce drepturile înainte de pronunțarea unei hotărâri executorii în statul membru de origine (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 1995, Hengst Import, C-474/93, Rec., p. I-2113, punctul 19).

62 Astfel, Curtea a statuat că, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Hengst Import, citată anterior, actul de sesizare a instanței consta în ansamblul format din somația de plată („decreto ingiuntivo") emisă de un judecător italian în conformitate cu articolul 641 din Codul de procedură civilă italian și din cererea introductivă a reclamantului. Într-adevăr, notificarea simultană a acestor două înscrisuri determină curgerea unui termen în interiorul căruia pârâtul poate formula opoziție. Pe de altă parte, reclamantul nu poate obține o decizie executorie înainte de expirarea acestui termen (Hotărârea Hengst Import, citată anterior, punctul 20).

63 Curtea a arătat că „decreto ingiuntivo" este un simplu formular care trebuie citit odată cu cererea introductivă pentru a fi înțeles. În mod reciproc, numai notificarea cererii introductive nu permite pârâtului să știe dacă trebuie să își organizeze apărarea, deoarece fără „decreto ingiuntivo" nu are cunoștință dacă judecătorul a admis sau a respins cererea introductivă. De altfel, necesitatea dublei notificări a „decreto ingiuntivo" și a cererii introductive era confirmată de articolul 643 din Codul de procedură civilă italian, din care reieșea că notificarea era punctul de pornire al procesului (Hotărârea Hengst Import, citată anterior, punctul 21).

64 Din această noțiune autonomă de act de sesizare a instanței, după cum a fost interpretată de Curte, rezultă că un astfel de act trebuie să conțină documentul sau documentele, atunci când acestea sunt legate în mod intrinsec, care dau posibilitatea pârâtului să înțeleagă obiectul și motivarea acțiunii reclamantului, precum și existența unei proceduri judiciare în cursul căreia își poate invoca drepturile fie apărându-se într-un proces în curs de desfășurare, fie exercitând o cale de atac împotriva unei decizii pronunțate în temeiul unei cereri introductive unilaterale, cum a fost cazul în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Hengst Import, citată anterior.

65 Pe de altă parte, după cum s-a subliniat la punctul 43 din prezenta hotărâre, anumite sisteme de drept național nu prevăd obligativitatea anexării înscrisurilor justificative dintr-un dosar la ceea ce definesc drept act de sesizare a instanței, ci permit comunicarea separată a acestora. Așadar, astfel de înscrisuri nu sunt considerate ca fiind legate în mod intrinsec de actul introductiv de instanță în sensul că sunt indispensabile pentru ca pârâtul să poată înțelege cererea formulată împotriva sa și existența procedurii judiciare, ci au o funcție probatorie separată de obiectul notificării sau al comunicării în sine.

66 În această privință, trebuie să se sublinieze că, față de condițiile prevăzute în Convenția de la Bruxelles, condițiile de recunoaștere a deciziilor prevăzute în Regulamentul nr. 44/2001 au devenit mai suple.

67 Într-adevăr, articolul 34 punctul 2 din acest regulament abandonează cerința conformității actului de sesizare a instanței, avută în vedere la articolul 27 punctul 2 din Convenția de la Bruxelles, pentru a pune accentul pe respectarea efectivă a dreptului la apărare, considerându-se că acesta este respectat atunci când pârâtul a avut cunoștință despre procedura judiciară în curs de desfășurare și a putut exercita o cale de atac împotriva unei decizii pronunțate împotriva sa (a se vedea în acest sens Hotărârea ASML, citată anterior, punctele 20 și 21).

68 Această modificare a Regulamentului nr. 44/2001 față de Convenția de la Bruxelles susține interpretarea noțiunii de act de notificat sau de comunicat, atunci când acesta este un act de sesizare a instanței, potrivit căreia un astfel de act trebuie să conțină elementele esențiale pentru ca un pârât să înțeleagă în primul rând existența unei proceduri judiciare, dar nu fiecare înscris justificativ prin care se poate face proba diferitelor elemente de fapt și de drept în temeiul cărora este formulată o cerere.

69 Din aceste considerente rezultă că noțiunea de act de notificat sau de comunicat, avută în vedere la articolul 8 din Regulamentul nr. 1348/2000, atunci când acesta

este un act de sesizare a instanței, trebuie interpretată în sensul că nu fac parte din acesta înscrisurile justificative care îndeplinesc exclusiv o funcție probatorie și nu sunt legate în mod intrinsec de cererea introductivă, în măsura în care nu sunt indispensabile pentru înțelegerea obiectului și a cauzei acțiunii reclamantului.

70 Examinarea noțiunii de act astfel cum rezultă din CEDO și, în special, din articolul 6 alineatul 3 litera a) din aceasta, citat la punctul 57 din prezenta hotărâre, permite să se ajungă la o concluzie similară în materie penală. Într-adevăr, potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, un act de acuzare trebuie să dea posibilitatea acuzatului să fie informat în mod amănunțit nu numai cu privire la cauza acuzării, și anume faptele materiale de care este învinuit și pe care se întemeiază acuzarea, ci și cu privire la calificarea juridică a acestor fapte (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea Pélissier și Sassi împotriva Franței din 25 martie 1999, *Recueil des arrêts et décisions* 1999-II, § 51, precum și Hotărârea Mattei împotriva Franței din 19 decembrie 2006, nr. 34043/02, § 34). *Per a contrario*, dreptul la apărare nu este repus în discuție prin simplul fapt că actul de acuzare nu cuprinde înscrisurile justificative privind faptele de care este învinuit acuzatul.

71 Pronunțându-se cu privire la articolul 6 alineatul 3 litera e) din CEDO, care recunoaște dreptul acuzatului de a beneficia de un interpret, Curtea Europeană s-a pronunțat de altfel în sensul că acest drept nu cuprinde și posibilitatea de a cere o traducere în scris a oricărei probe constând într-un înscris sau într-un document oficial din dosar (a se vedea Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Hotărârea din 19 decembrie 1989, Kamasinski împotriva Austriei, seria A, nr. 168, § 74).

72 Or, astfel cum rezultă din constatarea făcută la punctul 57 din prezenta hotărâre, protecția dreptului la apărare în materie civilă și comercială nu necesită exigențe la fel de ridicate precum în materie penală.

73 Având în vedere toate aceste considerente, noțiunea „act de notificat sau de comunicat”, avută în vedere la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000, atunci când acesta este un act de sesizare a instanței, trebuie interpretată în sensul că

desemnează actul sau actele a căror notificare sau comunicare către pârât, efectuată în timp util, dă posibilitatea acestuia să își invoce drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul de origine. Un astfel de act trebuie să permită să se identifice în mod cert cel puțin obiectul și cauza cererii, precum și invitația de a se prezenta în fața unei instanțe sau, după natura procedurii în curs, posibilitatea de a exercita o cale de atac în fața unei instanțe. Documentele care îndeplinesc exclusiv o funcție probatorie și nu sunt indispensabile pentru înțelegerea obiectului și a cauzei cererii nu fac parte din actul de sesizare a instanței în sensul Regulamentului nr. 1348/2000.

74 O astfel de interpretare este conformă cu obiectivele Regulamentului nr. 1348/2000 de a îmbunătăți și de a accelera transmiterea actelor. Într-adevăr, traducerea înscrisurilor justificative poate necesita o durată considerabilă, deși, în orice caz, această traducere nu se cere în vederea judecății care se va derula în fața judecătorului din statul membru de origine și în limba acestui stat.

75 Instanța națională este competentă să verifice dacă elementele actului de sesizare a instanței dau posibilitatea pârâtului să își invoce drepturile în statul membru de origine și dacă îi permit, în special, să identifice obiectul și cauza cererii îndreptate împotriva sa, precum și existența procedurii judiciare.

76 În cazul în care instanța națională apreciază că acest conținut este insuficient din acest punct de vedere pentru motivul că anumite elemente esențiale referitoare la cerere se găsesc în anexe, are obligația de a depune diligențe pentru a soluționa problema în cadrul dreptului procedural național, asigurând garantarea efectului util deplin al Regulamentului nr. 1348/2000, cu respectarea finalității acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea Leffler, citată anterior, punctul 69), protejând în același timp în mod optim interesele ambelor părți în litigiu.

77 Astfel, autorului actului de sesizare a instanței i s-ar putea recunoaște posibilitatea de a remedia lipsa traducerii unei anexe indispensabile prin trimiterea acesteia potrivit

modalităților prevăzute de Regulamentul nr. 1348/2000 și în cel mai scurt termen. În ceea ce privește efectul trimiterii unei traduceri la data notificării sau a comunicării, Curtea a apreciat că acesta trebuie stabilit prin analogie cu sistemul datei duble prevăzut la articolul 9 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1348/2000 (Hotărârea Leffler, citată anterior, punctele 65-67), pentru a se proteja interesele părților.

78 Având în vedere toate aceste considerente, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act de sesizare a instanței de notificat sau de comunicat nu are dreptul să refuze primirea acestui act, cu condiția ca actul să dea posibilitatea destinatarului să își invoce drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul membru de origine, atunci când acest act este însoțit de anexe formate din înscrisuri justificative care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege, dar care au exclusiv o funcție probatorie și nu sunt indispensabile pentru a se înțelege obiectul și cauza cererii. Instanța națională este competentă să verifice dacă conținutul actului de sesizare a instanței este suficient pentru a da posibilitatea pârâtului să își invoce drepturile sau dacă îi revine expeditorului obligația de a remedia lipsa traducerii unei anexe indispensabile.

Cu privire la a doua întrebare

79 Prin intermediul celei de a doua întrebări, adresată în cazul în care s-ar răspunde că destinatarul actului poate să refuze primirea acestuia atunci când anexele nu sunt traduse, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că se consideră că destinatarul „înțelege" limba unui stat membru de origine în sensul acestui regulament atunci când a convenit într-un contract încheiat cu reclamantul

în cadrul activității sale profesionale că limba de corespondență este limba statului membru de origine. Având în vedere condiția formulată în răspunsul la prima întrebare, este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

80 Pentru a stabili dacă destinatarul unui act notificat sau comunicat înțelege limba statului membru de origine în care este redactat actul, instanța trebuie să examineze ansamblul indiciilor prezentate de reclamantă în acest scop.

81 Părțile care au depus observații nu au un punct de vedere comun cu privire la aspectul dacă se consideră că destinatarul unui act înțelege limba statului membru de origine datorită faptului că a semnat o clauză privind utilizarea limbii, astfel cum este descrisă de instanța de trimitere.

82 În opinia biroului Grimshaw, acesta este singurul în măsură să afirme dacă înțelege actul comunicat. IHK Berlin susține o poziție contrară, și anume că semnarea unei astfel de clauze are valoarea unei acceptări a acestei limbi drept limbă de notificare a unui act judiciar, la fel cum este valabilă între părți o clauză de atribuire a competențelor unei instanțe.

83 Celelalte părți care au depus observații consideră că dintr-o astfel de clauză nu se poate deduce cunoașterea limbii actului în sensul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000, dar că această clauză constituie un indiciu al cunoașterii acestei limbi. Biroul Weiss, precum și guvernele ceh și slovac subliniază în special că gradul de cunoaștere a unei limbi necesar pentru corespondență nu este același cu nivelul indispensabil pentru o apărare în justiție.

84 Interpretarea propusă de biroul Grimshaw nu poate fi acceptată, deoarece aceasta ar însemna să se condiționeze eficiența notificării sau a comunicării de bunăvoința destinatarului actului.

85 Nu poate fi reținută nici interpretarea propusă de IHK Berlin. Într-adevăr, pentru a da un efect util articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000, îi revine instanței competente sarcina de a verifica dacă condițiile acestei dispoziții sunt îndeplinite efectiv. În acest scop, semnarea unei clauze prin care se prevede utilizarea unei anumite limbi în corespondență și executarea unui contract nu poate constitui o prezumție de cunoaștere a limbii convenite.

86 În schimb, este necesar să se considere că semnarea unei astfel de clauze constituie un indiciu al cunoașterii limbii actului notificat sau comunicat. Acest indiciu va avea cu atât mai mult importanță întrucât clauza vizează nu numai corespondența între părți, ci și corespondența cu autoritățile și instituțiile publice. Acest indiciu va putea fi susținut de alte indicii, cum ar fi trimiterea efectivă a corespondenței de către destinatarul actului în limba actului notificat sau comunicat ori prezența, în contractul inițial, a unor clauze de atribuire a competenței, în cazul unui litigiu, instanțelor statului de origine sau de supunere a contractului dreptului acestui stat membru.

87 După cum au precizat biroul Weiss și guvernele ceh și slovac, gradul de cunoaștere a unei limbi necesar pentru corespondență nu este același cu nivelul indispensabil pentru o apărare în justiție. Totuși, este vorba despre un element de fapt pe care instanța trebuie să îl ia în considerare atunci când verifică dacă destinatarul unui act notificat sau comunicat este în măsură să înțeleagă actul astfel încât să își poată invoca drepturile. Instanța trebuie să adopte drept referință, în conformitate cu principiul echivalenței, modul în care un justițiabil domiciliat în statul membru de origine poate înțelege un act judiciar redactat în limba acestui stat.

88 Este necesar să se răspundă la a doua întrebare că articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că faptul că destinatarul unui act comunicat sau notificat a convenit într-un contract încheiat cu reclamantul în cadrul activității sale profesionale că limba de corespondență este limba statului membru de origine nu constituie o prezumție de cunoaștere a limbii, dar este un indiciu pe care instanța îl poate lua în considerare atunci când verifică dacă acest destinatar înțelege limba statului membru de origine.

Cu privire la a treia întrebare

89 Prin intermediul celei de a treia întrebări, adresată în cazul în unui răspuns negativ la a doua întrebare, astfel cum a fost adresată de instanța de trimitere, aceasta solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act notificat sau comunicat, indiferent de situație, nu poate să invoce această dispoziție pentru a refuza primirea unor anexe la un act care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege atunci când, în cadrul activității sale profesionale, încheie un contract în care se stabilește că limba de corespondență este limba statului membru de origine și atunci când anexele, pe de o parte, se referă la corespondența menționată și, pe de altă parte, sunt redactate în limba convenită.

90 Din răspunsul formulat de Curte la prima întrebare rezultă că traducerea anumitor anexe la un act de sesizare a instanței notificat sau comunicat poate fi solicitată atunci când conținutul acestui act care a fost tradus este insuficient pentru a se identifica obiectul și cauza cererii și pentru a da astfel posibilitatea pârâtului să își invoce drepturile, pentru motivul că anumite elemente esențiale referitoare la cerere se găseau în aceste anexe.

91 Cu toate acestea, o astfel de traducere nu este necesară atunci când din împrejurările de fapt rezultă că destinatarul actului de sesizare a instanței are cunoștință despre conținutul acestor anexe. Aceasta este situația atunci când destinatarul este autorul actelor sau se presupune că le înțelege conținutul, de exemplu pentru că a semnat un contract, în cadrul activității sale profesionale, în care s-a convenit că limba de corespondență este aceea a statului membru de origine și că anexele, pe de o parte, se referă la corespondența menționată și, pe de altă parte, sunt redactate în limba convenită.

92 Prin urmare, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act de sesizare a instanței notificat sau comunicat nu poate, indiferent de situație, să invoce această dispoziție pentru a refuza primirea anexelor la un act care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege atunci când, în cadrul activității sale profesionale, a încheiat un contract în care s-a convenit că limba de corespondență este limba statului membru de origine și atunci când anexele, pe de o parte, se referă la corespondența menționată și, pe de altă parte, sunt redactate în limba convenită.

Cu privire la cheltuielile de judecată

93 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

1) **Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1348/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act de sesizare a instanței de comunicat sau de notificat nu are dreptul să refuze primirea acestui act, cu condiția ca actul să dea posibilitatea destinatarului să își invoce drepturile în cadrul unei proceduri judiciare în statul membru de origine, atunci când acest act este însoțit de anexe formate din înscrisuri justificative care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege, dar care au exclusiv o funcție probatorie și nu sunt indispensabile pentru a se înțelege obiectul și cauza cererii.**

   Instanța națională este competentă să verifice dacă conținutul actului de sesizare a instanței este suficient pentru a da posibilitatea pârâtului să își invoce drepturile sau dacă îi revine expeditorului obligația de a remedia lipsa traducerii unei anexe indispensabile.

2) **Articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că faptul că destinatarul unui act comunicat sau notificat a convenit într-un contract încheiat cu reclamantul în cadrul activității sale profesionale că limba de corespondență este limba statului membru de origine nu constituie o prezumție de cunoaștere a limbii, dar este un indiciu pe care instanța îl poate lua în considerare atunci când verifică dacă acest destinatar înțelege limba statului membru de origine.**

3) Articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1348/2000 trebuie interpretat în sensul că destinatarul unui act de sesizare a instanței notificat sau comunicat nu poate, indiferent de situație, să invoce această dispoziție pentru a refuza primirea unor anexe la un act care nu sunt redactate în limba statului membru de destinație sau într-o limbă din statul membru de origine pe care destinatarul o înțelege atunci când, în cadrul activității sale profesionale, a încheiat un contract în care s-a convenit că limba de corespondență este limba statului membru de origine și atunci când anexele, pe de o parte, se referă la corespondența menționată și, pe de altă parte, sunt redactate în limba convenită.

Semnături